

UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE
CONSTANTINE THE PHILOSOPHER UNIVERSITY IN NITRA

Alena Hašková

Issues of Technical Education and Evaluation of Teachers' Competences in Slovakia

School Legislation

- **Act No. 596/2003 on State Administration in System of Education and School Self-Administration**
- **Act No. 245/2008 on Upbringing and Education (so called School Act)**
- **Act No. 317/2009 on Teaching Staff and Specialists**

Professional Standards

2006

**Slovak Government Programme Declaration
(for years 2006 – 2010)**

- to define requirements for professional competences of teachers through professional standards**
- to develop a career system enabling choice in the professional development path of the teacher**
- to develop a system of continuing education of teachers as a part of their further education**
- to develop a credit system, counting credits for completed accredited training programmes or other developmental and creative teacher activities**

Professional Standards

2007 - methodology for the professional standards creation

- creation of expert groups
- co-ordinator: Methodology and Pedagogy Centre

Operational Programme Education

Professional and Career Growth of Pedagogic Employees

Creation, Innovation and Implementation of Professional Standards and Tools for Assessment of Professional Competence Development

Professional Standards

Act No. 317/2009 on Teaching Staff and Specialists

Categories of teaching staff:

- teacher
- vocational training supervisor
- educator (governess, nursemaid)
- pedagogical assistant (assistant of a teacher / vocational training supervisor / educator)
- foreign lector (language assistant)
- sport trainer (of a class, of the school)
- music accompanist

Professional Standards

Act No. 317/2009 on Teaching Staff and Specialists

Categories of specialists:

- psychologist, school psychologist
- school speech therapist
- special needs teachers
- social pedagogue

Professional Standards

Act No. 317/2009 on Teaching Staff and Specialists
5 basic components:

- professional standards
- career system
- system of continuing education
- credit system
- system of teachers evaluation and remuneration

Professional Standards

Act No. 317/2009 on Teaching Staff and Specialists
career system:

- career **levels** (beginning / novice teacher, independent teacher, teacher with 1st attestation, teacher with 2nd attestation)

- career **positions**

teacher - **expert:**

class master, careers master, IT coordinator,
chair of the subject commission, mentor

school leader / **managerial position:**

headmaster, deputy headmaster, chief
supervisor of the vocational training

Professional Standards

Career Paths

Career path	1. Career path				
4. Degree			Teacher 2nd Attestation	Credits (maintaining competencies)	Teacher – expert or managerial position
3. Degree		Teacher 1st Attestation	Credits (Attestation exam)	Credits (maintaining competencies)	Teacher – expert or managerial position
2. Degree	Teacher	Credits (Attestation exam)	Credits (maintaining competencies)	Credits (maintaining competencies)	Teacher - expert
1. Degree Beginning teacher	Adaptation training				

Professional Standards

Career System

Career path	1. Career path Standard level of competences	2. Career path Expert competences			3. Career path Experts and managerial positions
4. Degree			Teacher 2 st Attestation	Credits (maintaining competences)	Teacher – expert or managerial position
3. Degree		Teacher 1 st Attestation	Credits (Attestation exam)	Credits (maintaining competences)	Teacher – expert or managerial position
2. Degree	Teacher	Credits (Attestation exam)	Credits (maintaining competences)	Credits (maintaining competences)	Teacher - expert
1. Degree Beginning teacher	Adaptation training				

Professional Standards for categories of teaching staff and categories of experts

Teaching staff category: **Teacher**

Dimensions

- Pupil / Learner
- Educational Process
- Teacher

Professional Standards

Profesijný štandard				
Kategória pedagogického zamestnanca	UČITEĽ			
Podkategória				
Dimenzia ŽIAK				
Kľúčové kompetencie učiteľa	Kompetencia / (indikátor)	Samostatný učiteľ Samostatne profesionálne zvláda bežné výchovné a vzdelávacie situácie.	Učiteľ s 1. atestáciou Inovátor v triede , t.j. inovuje vlastné vyučovanie a výchovu	Učiteľ s 2. atestáciou Expert pre vyučovacie a výchovné javy, situácie v predmetoch svojej aprobácie alebo študijnom odbore
PEDAGOGICKO – DIAGNOSTICKÉ KOMPETENCIE	diagnostikovať osobnosť žiaka	Používa odporúčané metódy na posúdenie sociálnych, morálnych a charakterových vlastností žiaka .	Vyberá a používa vhodné metódy na posúdenie sociálnych, morálnych a charakterových vlastností žiaka.	Poskytuje pomoc a poradenstvo v pedagogickej diagnostike sociálnych, morálnych a charakterových vlastností žiaka pre učiteľov na úrovni PK/MZ/školy v predmetoch svojej aprobácie alebo študijnom odbore.
	diagnostikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa žiaka	Používa odporúčané metódy na posúdenie poznávacích schopností, motivácie k učeniu a individuálnych vzdelávacích potrieb žiakov v triede. Používa odporúčané metódy na posúdenie sociálnych vzťahov v triede.	Vyberá a používa vhodné metódy na posúdenie poznávacích schopností, motivácie k učeniu a individuálnych vzdelávacích potrieb žiakov v triede. Vyberá a používa vhodné metódy na posúdenie sociálnych vzťahov v triede.	Poskytuje pomoc a poradenstvo v pedagogickej diagnostike psychologických a sociálnych faktorov učenia sa žiakov, navrhuje systémové riešenia na úrovni PK/MZ/školy v predmetoch svojej aprobácie alebo študijnom odbore.
	diagnostikovať sociokultúrny kontext rozvoja žiaka	Používa odporúčané metódy na posúdenie vplyvu sociokultúrneho prostredia na rozvoj žiaka.	Vyberá a používa vhodné metódy na posúdenie vplyvu sociokultúrneho prostredia na školskú úspešnosť žiaka.	Poskytuje pomoc a poradenstvo v pedagogickej diagnostike vplyvu sociokultúrneho prostredia na školskú úspešnosť žiaka , navrhuje systémové riešenia na úrovni PK/MZ/školy v predmetoch svojej aprobácie alebo študijnom odbore.

Professional Standards

Dimenzia EDUKAČNÝ PROCES

Kľúčové kompetencie učiteľa	Kompetencia / (indikátor)	Samostatný učiteľ Samostatne profesionálne zvláda bežné výchovné a vzdelávacie situácie.	Učiteľ s 1. atestáciou Inovátor v triede , t.j. inovuje vlastné vyučovanie a výchovu	Učiteľ s 2. atestáciou Expert pre vyučovacie a výchovné javy, situácie v predmetoch svojej aprobácie alebo študijnom odbore
ODBORNO-DIDAKTICKÉ A PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ KOMPETENCIE	znalosť obsahu a didaktiky predmetu	<i>Tvorí učebné osnovy predmetov ktoré vyučuje, vymedzením cieľov a výberom učebného obsahu zo ŠVP do ŠkVP.</i> <i>Didakticky spracováva nové poznatky príslušných vedeckých/umeleckých odborov a začleňuje ich do učebných osnov vyučovacích predmetov.</i>	<i>Integruje medziodborové poznatky do predmetov ktoré vyučuje a vytvára medzipredmetové vzťahy</i> <i>Aplikuje metodológiu (postupy, princípy, metódy skúmania...) daného vedeckého/umeleckého odboru do metodiky vyučovania predmetu.</i>	<i>Poskytuje pomoc a poradenstvo v tvorbe učebných osnov a navrhuje systémové riešenia pre učiteľov na úrovni PK/MZ/školy v predmetoch svojej aprobácie alebo v študijnom odbore.</i>
	plánovať a projektovať vyučovanie	<i>Vytvára tematické výchovno-vzdelávacie plány v súlade s učebnými osnovami predmetu, výsledkami pedagogickej diagnostiky a predchádzajúcej výučby.</i> <i>Vytvára projekty vyučovacích jednotiek v súlade s tematickým výchovno-vzdelávacím plánom.</i> <i>Vytvára v spolupráci s odborníkmi individuálny vzdelávací plán pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.</i>	<i>Zaraďuje do tematických výchovno-vzdelávacích plánov vlastné projekty na riešenie problémov v učení, správaní žiakov na rozvoj nadania žiakov.</i>	<i>Poskytuje pomoc a poradenstvo v tvorbe výchovno-vzdelávacích plánov a navrhuje systémové riešenia pre učiteľov na úrovni PK/MZ/školy v predmetoch svojej aprobácie alebo v študijnom odbore.</i>
	realizovať vyučovanie	<i>Rešpektuje dôstojnosť všetkých žiakov, uplatňuje jasné a zrozumiteľné pravidlá podporujúce dobré vzťahy a vzájomnú spoluprácu medzi žiakmi, žiakmi a učiteľom, učiteľom a rodičmi žiakov.</i>	<i>Analyzuje problémy vo vyučovaní v triede/triedach a navrhuje riešenia.</i> <i>Používa prostriedky pedagogickej komunikácie v triede v náročných sociálnych situáciách.</i>	<i>Poskytuje pomoc a poradenstvo v realizácii vyučovania a učenia sa žiakov a navrhuje systémové riešenia pre učiteľov na úrovni PK/MZ/školy v predmetoch svojej aprobácie alebo študijnom odbore.</i>

Professional Standards

Dimenzia UČITEĽ				
Kľúčové kompetencie učiteľa	Kompetencia / (indikátor)	Samostatný učiteľ Samostatne profesionálne zvláda bežné výchovné a vzdelávacie situácie.	Učiteľ s 1. atestáciou <u>Inovátor</u> v triede, t.j. inovuje vlastné vyučovanie a výchovu	Učiteľ s 2. atestáciou Expert pre vyučovacie a výchovné javy, situácie v predmetoch svojej aprobácie alebo študijnom odbore
SEBAROZVOJOVÁ KOMPETENCIA	Schopnosť profesijného rastu a sebarozvoju	<i>Vyhodnocuje úroveň svojich kľúčových profesijných, osobnostných a etických kompetencií.</i> <i>Vypracuje a realizuje plán osobného a profesijného rozvoja/rastu.</i>	<i>Spolupracuje s kolegami na zlepšovaní vzdelávacieho procesu ak dôjde k situácii, ktorá si vyžaduje vzájomnú pomoc</i> <i>Podieľa sa na kontinuálnom vzdelávaní v škole ako lektor.</i>	<i>Poskytuje pomoc a poradenstvo ostatným kolegom pri tvorbe ich plánov profesijného rozvoja, ich hodnotení a navrhuje systémové riešenia pre učiteľov na úrovni PK/MZ/školy v predmetoch svojej aprobácie alebo študijnom odbore.</i>
	Schopnosť identifikovať sa s profesijnou rolou a školou	<i>V profesijnej činnosti vystupuje ako podporovateľ učenia sa žiakov, vzor hodnôt a kultivovaného, etického správania.</i> <i>Vystupuje ako reprezentant profesie, školy vo vzťahu k rodičom sa ďalším partnerom školy.</i>	<i>Vykonáva prieskumno-analytickú činnosť týkajúcu sa poznania stavu a vedúcu k zlepšeniu vzdelávania/odbornej činnosti.</i> <i>Prezentuje vlastné pedagogické skúsenosti v publikáciách a odborných fórach.</i>	<i>Poskytuje pomoc a poradenstvo svojim kolegom pri tvorbe projektov rozvoja školy.</i>

PROFESSIONAL STANDARDS

Career position: **School leader**

Dimensions:

- 1. Normative, economic and developmental management**
- 2. Management of the education process**
- 3. Human resources management**
- 4. Self-development (School leader)**

PROFESSIONAL STANDARDS

Career position: School leader

1. Normative, economic and developmental management

Competence

- ✓ **to apply legislation related to schools and school facilities**
- ✓ **to control the school conceptually**
- ✓ **to control economy and operation of the school and school facilities**

PROFESSIONAL STANDARDS

Career position: School leader

2. Management of the education process

Competence

- ✓ **to control creation of the school education programme**
- ✓ **to control realisation of the school education programme**
- ✓ **to control autoevaluation of the school education programme**

PROFESSIONAL STANDARDS

Career position: School leader

3. Human resources (personnel) management

Competence

- ✓ **to create and carry out personnel politics and personnel strategy**
- ✓ **to control assessment and rewarding of the school employees**
- ✓ **to control school employees development**

PROFESSIONAL STANDARDS

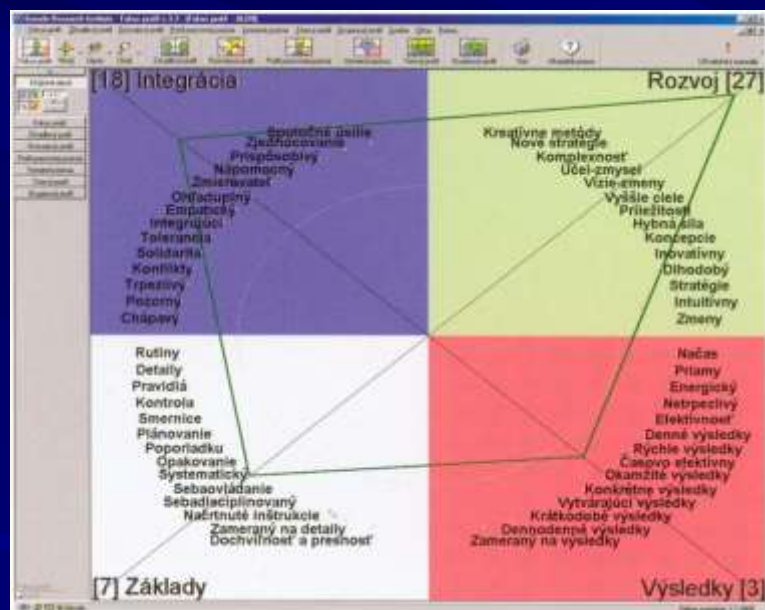
Career position: School leader

4. School leader

Competence

- ✓ **to lead people**
- ✓ **to plan and carry out professional development and self-development**
- ✓ **to identify with the professional role/position and with the school**

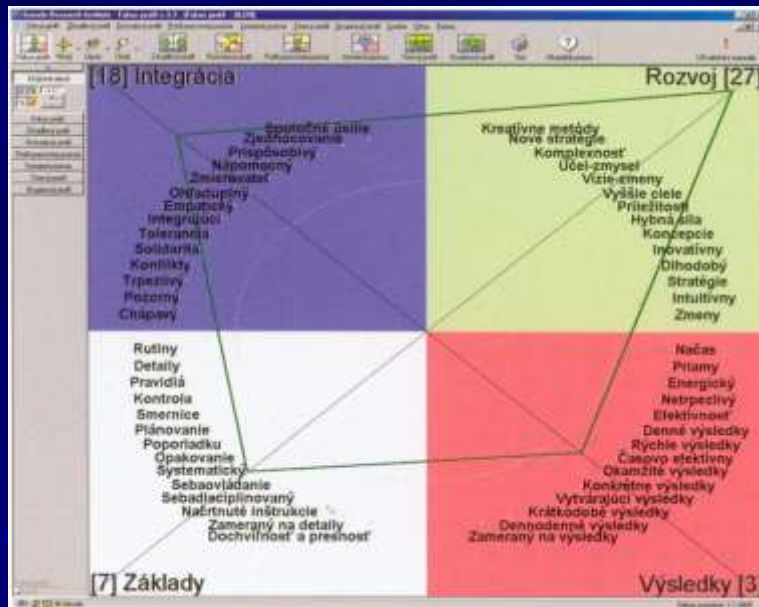
Slovak School Leader Profile

Strengths of the school leaders in SK

- abstract thinking, potential to create and formulate long-term goals and visions in broader contexts
- ability to check own emotions
- open and tolerant relations, interest in opinions, ideas, feelings, motivation of the other people
- ability to work in competitive environment, use it as a motivation factor supporting progress
- ability to achieve goals
- ambitions to influence surrounding events and to present own ideas and opinions to others with an emphasis on their application in practice

School Leadership for Effective Learning

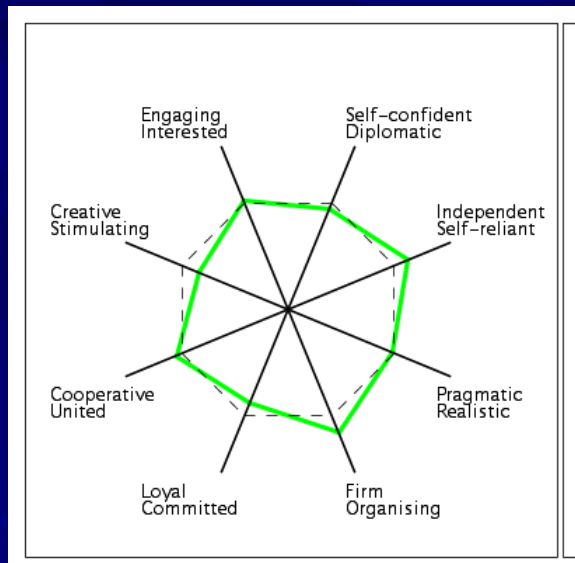

Weaknesses

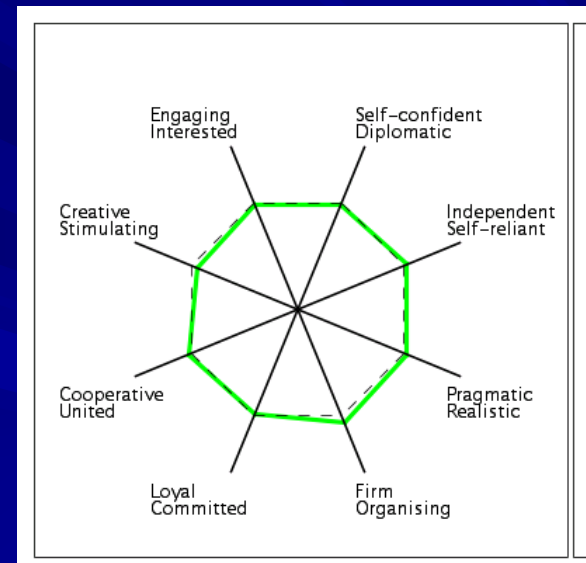
- a higher need of an established structure and dealing with task details, with this connected lower willingness to delegate tasks and responsibilities to others what can result in a less efficient working time utilisation
- a weak psychological stability against critique, causing a great circumspection and carefulness in decision making process
- lower level of self-confidence and confidence in own abilities, but also in abilities and acting of the others
- great expectations and a need for encouragement from the side of the others

School Leadership for Effective Learning

School leader competence profiles

**autonomous, organising,
content oriented, executing,
firm, independent**

**harmonic, well-balanced,
self-confident, organising,
able to modify his
behaviour to situation**

Reflection of school leaders' managerial competences

Respondents of the research: 2370 → 1204 practising school leaders
542 M + 654 F + 8 UnDef

Types of schools:

- 771 primary schools
- 49 specialized primary schools
- 107 secondary grammar schools
- 119 secondary technical schools
- 84 secondary vocational schools
- 59 secondary integrated schools
- 15 specialized secondary schools

Duration of a managerial practice:

less than 5 years	463
5 – 10 years	310
11 – 15 years	281
16 – 20 years	89
more than 20 years	50

2008: Educational / Curriculum Reform

The Act No 245/2008 on Education and Training /1984

- State Education Programme (SEP)**
- School Education Programmes (SchEP)**
- Education Areas**

Language and communication

Nature and society

Man and nature

Man and society

Man and values

Maths and work with information

Man and the world of work

Art and culture

Health and moving

Man and the world of work

- Work education	4. grade	1 hour
- World of work	7. grade	0.5 hour
	8. grade	0.5 hoour
- Technology	7. grade	0.5 hour
	8. grade	0.5 hour

Analysis of the consequences of the curricula reform on technology education at lower level of secondary schools (2013 – 2015)

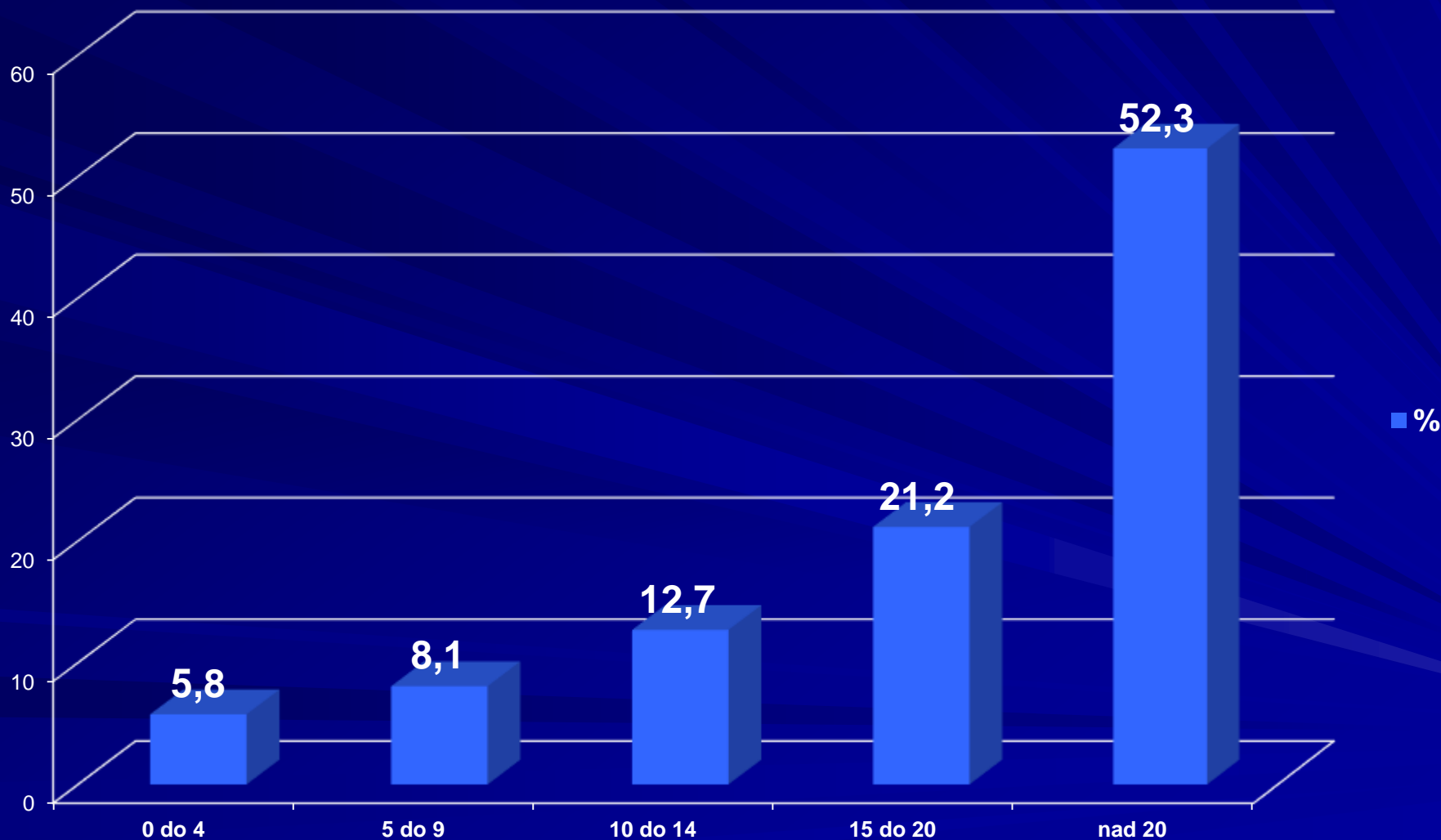
Teaching Technology

findings based on data obtained from headmasters

- 39 % of schools – only qualified teachers
- 28 % of schools – both qualified and unqualified teachers
- 33 % of schools – without qualified teachers

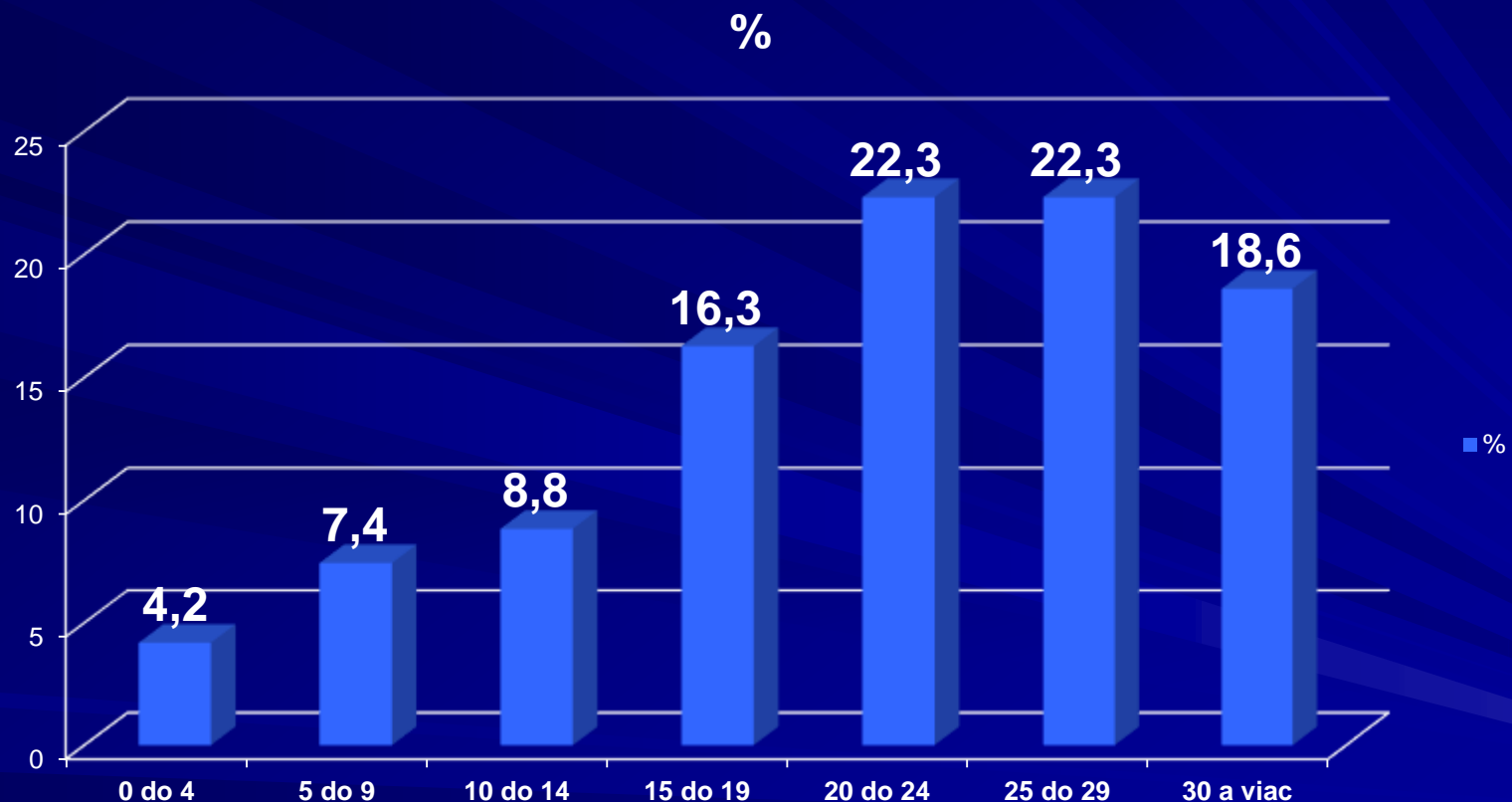
Qualified Teachers – duration of teaching practice

findings based on data obtained from headmasters

Qualified Teachers – duration of teaching practice

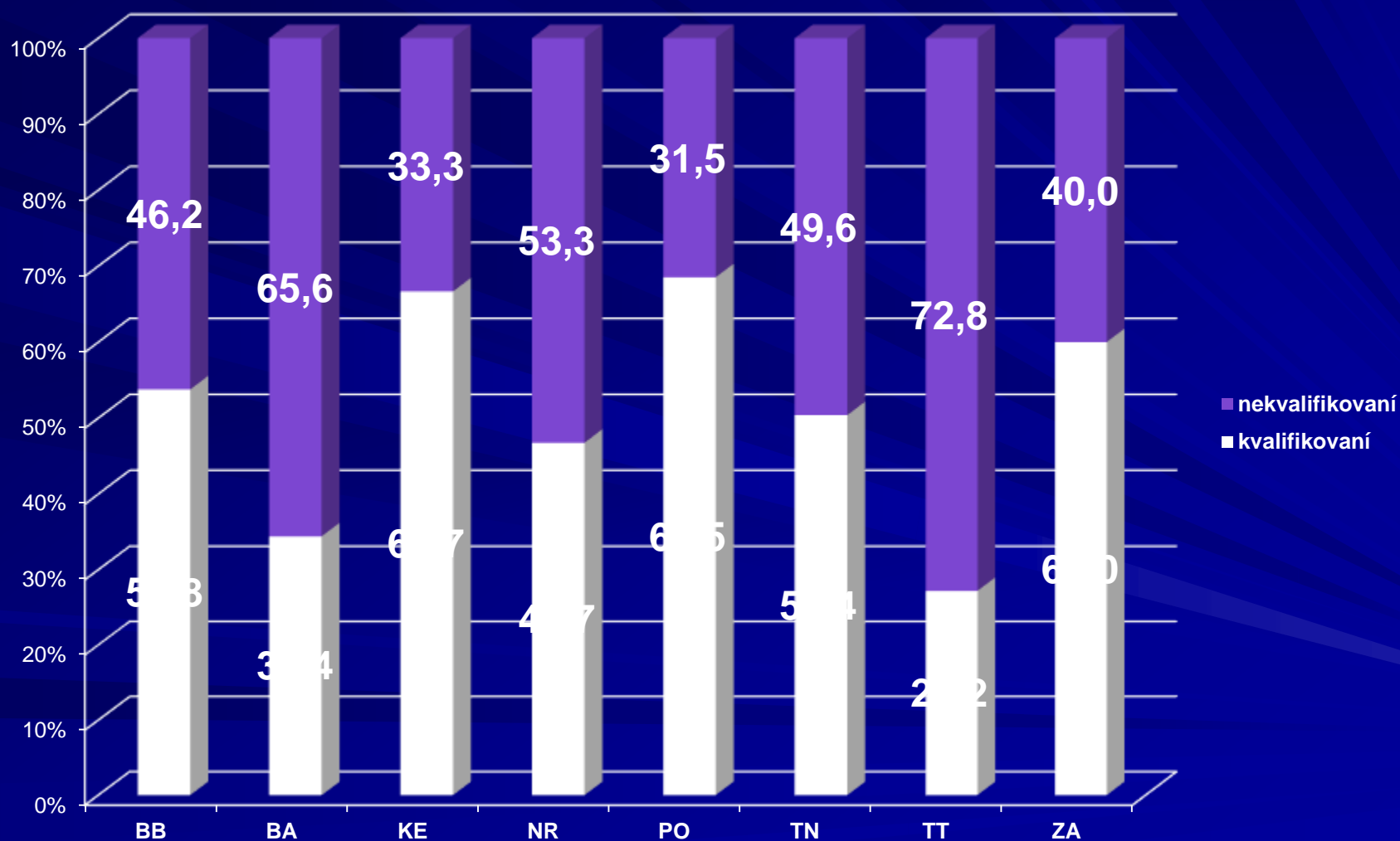
findings based on data obtained from teachers

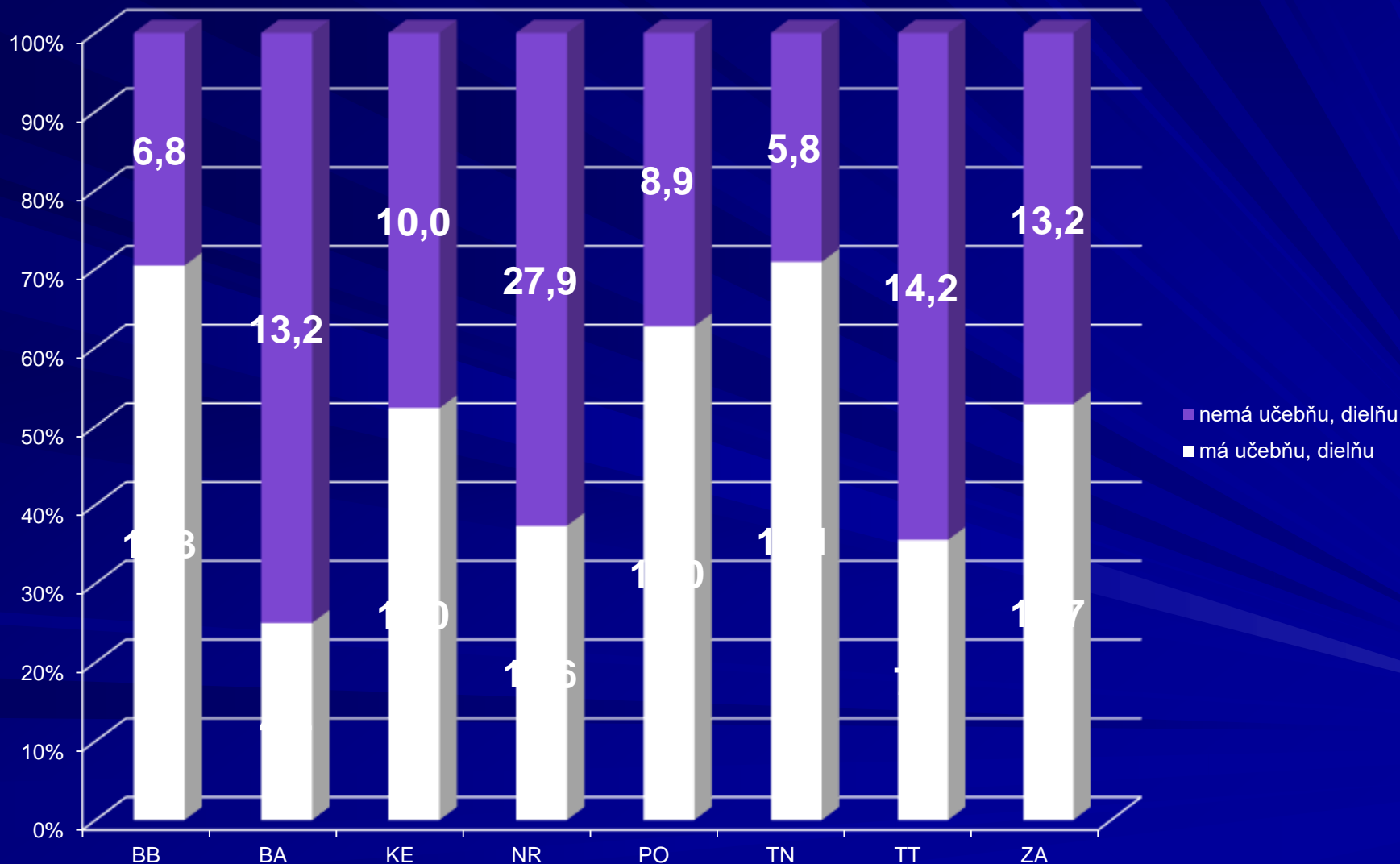
Qualified Teachers – relative numbers per regions

findings based on data obtained from headmasters

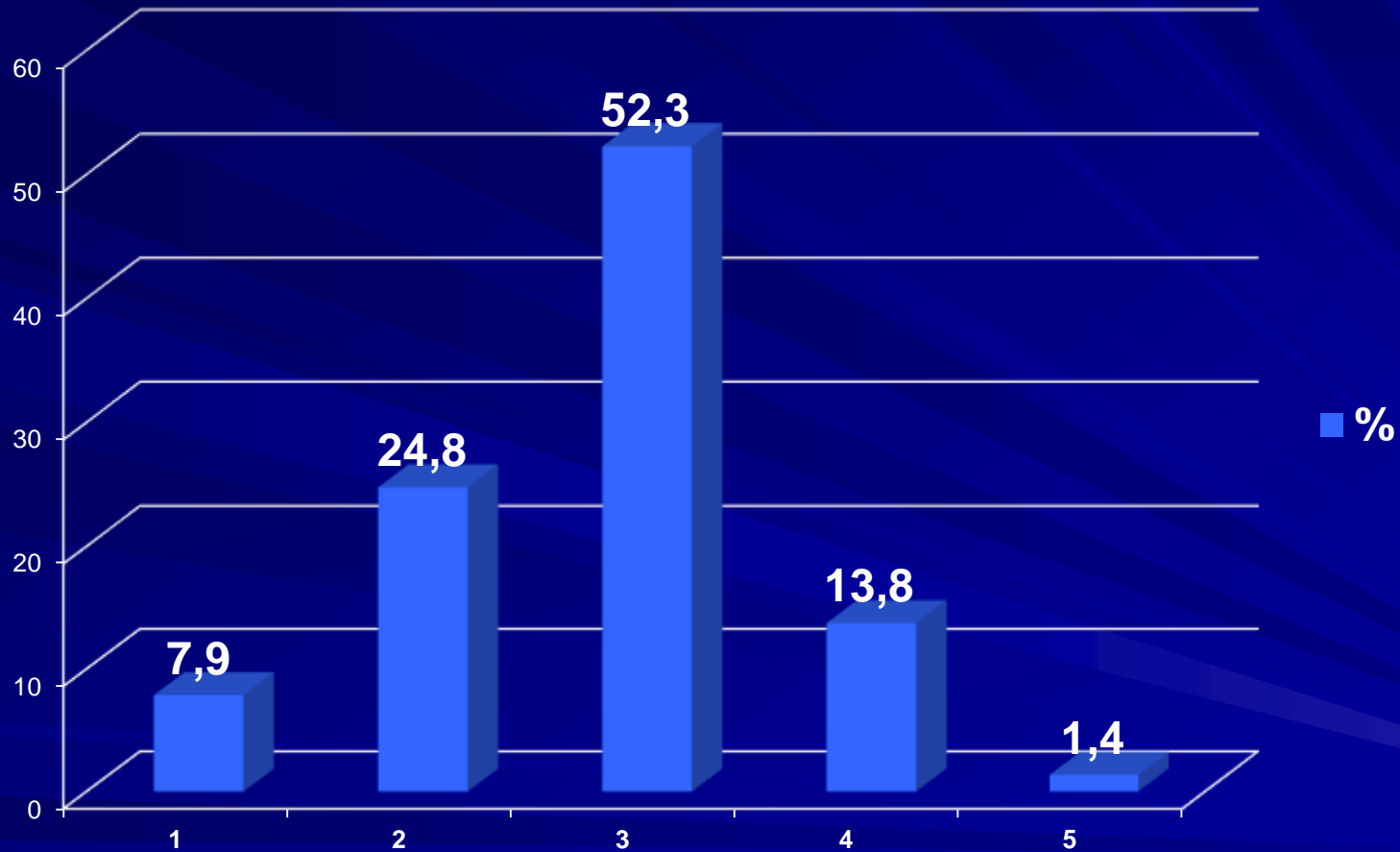
Special classroom – relative numbers per regions

findings based on data obtained from headmasters

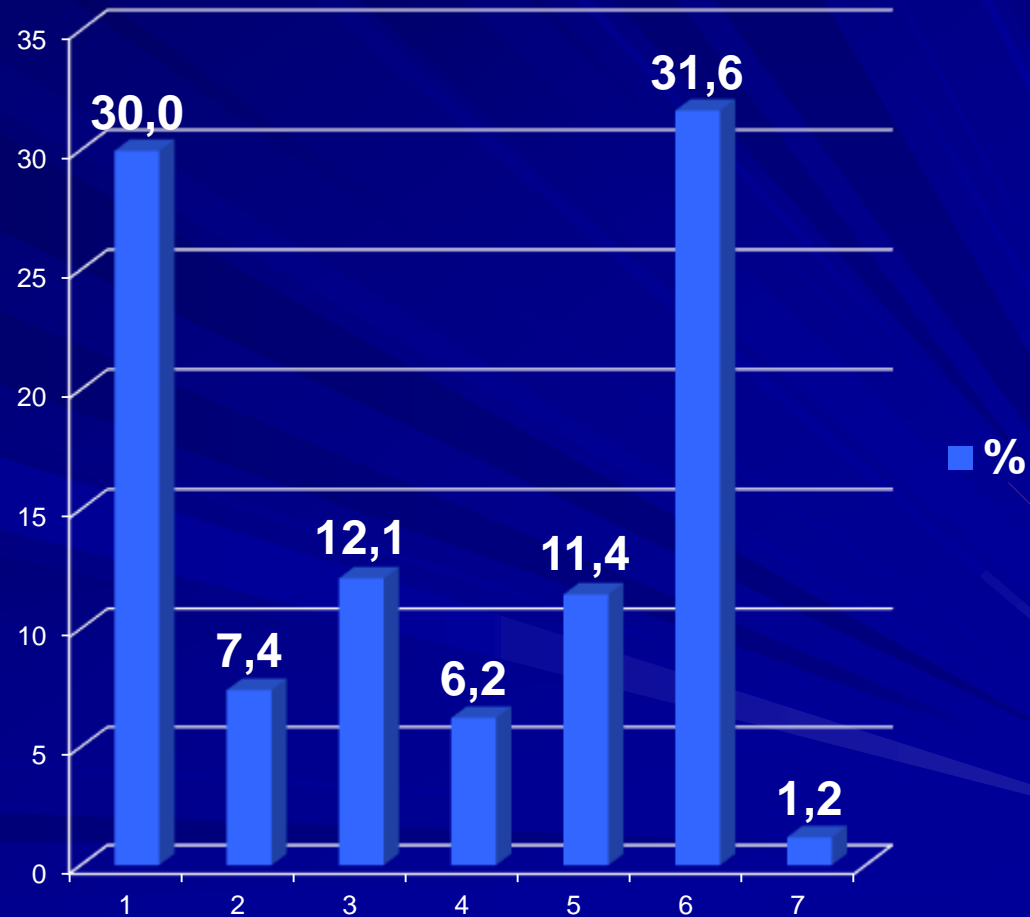
Technology – levels of the subject significance

headmasters' opinions

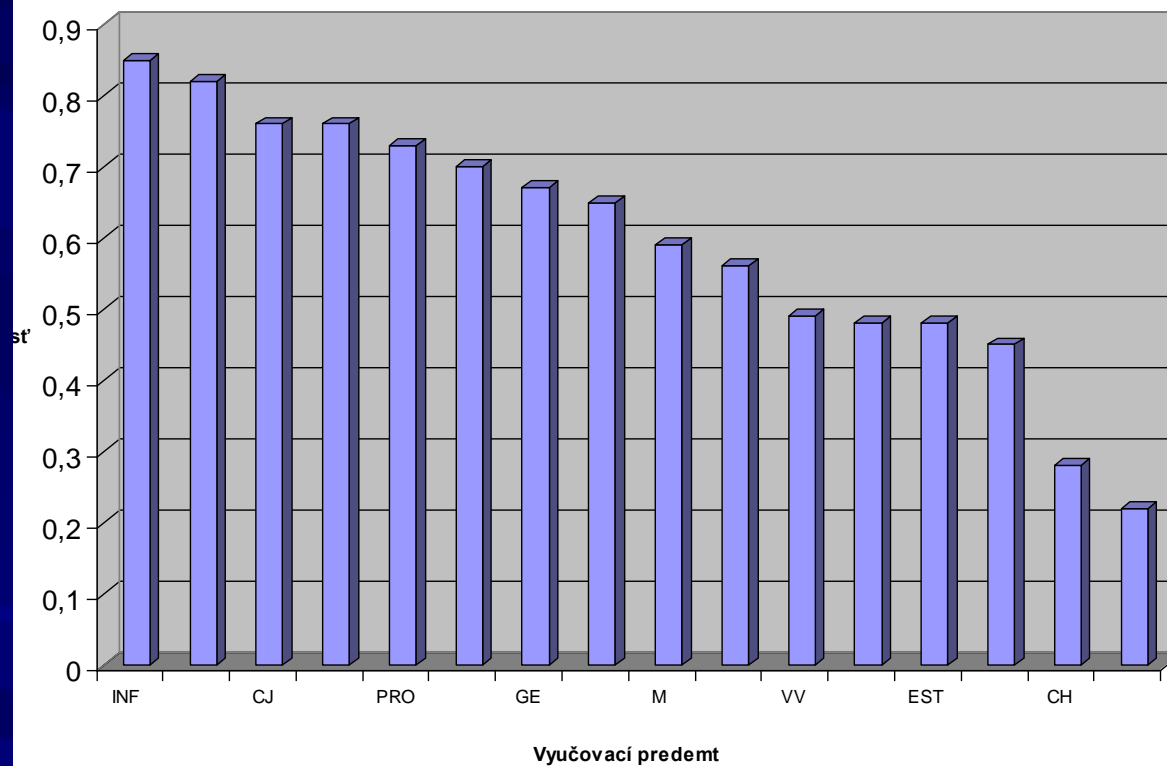

Unqualified teachers – reasons of their nomination

1. experienced teacher with a long-term teaching practice
2. young perspective teacher
3. teacher who can perspectivevely teach this subject also in the future
4. teacher with technical education
5. teacher interested in technology
6. teacher whom it was necessary to complete his/her teaching load
7. unspecified

Globálna obľúbenosť

Informatics
 Civics
 Foreign Languages
 Physical Education
 Programming
 Ethics / Religion
 Geography
 History
 Math
 Biology
 Art Education
 Music Education
 Aesthetics
 Slovak Language
 Chemistry
 Physics

***Thank you
for your attention***

Any questions?

